

RAPORT O STANIE SANITARNO-HIGIENICZNYM POWIATU PISKIEGO ZA 2025 R.

Spis treści:

Wprowadzenie.....	3
Higiena Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku.....	4
Epidemiologia.....	9
Higiena Komunalna.....	16
Higiena Pracy.....	19
Higiena Dzieci i Młodzieży.....	22
Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna.....	24
Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	29

WPROWADZENIE

Szanowni Państwo,

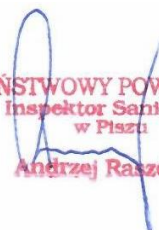
mam przyjemność przekazać Państwu kolejny raport o stanie sanitarno-higienicznym powiatu, dotyczący pracy wykonanej w 2025 roku przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Piszcu.

Należy zauważyć, że rok 2025 był okresem, w którym zdecydowana większość zagrożeń sanitarno-epidemiologicznych w powiecie piskim utrzymywała się na bezpiecznym, akceptowalnym poziomie.

Raport o stanie sanitarno-higienicznym powiatu piskiego za 2025 r. został opracowany na podstawie wyników sprawowanego wielokierunkowo nadzoru sanitarnego oraz podejmowanych szerokich działań oświatowo-zdrowotnych. Na co dzień obowiązkiem naszym jest prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych oraz monitorowanie sytuacji epidemiologicznej. Oprócz ww. zadań w trybie ciągłym prowadziliśmy wszystkie inne właściwe naszej inspekcji ustawowe, zakresowe i zlecane działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców powiatu, w szczególności przez sprawowanie bieżącego nadzoru nad warunkami higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, nadzoru nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, a także warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. Realizowaliśmy również liczne programy edukacyjne skierowane głównie do dzieci i młodzieży.

Pragnę podziękować za współpracę organom samorządowym, służbom, inspekcjom i instytucjom w zakresie działań na rzecz zdrowia ludności naszego Powiatu.

Przedkładając niniejszy raport o stanie sanitarnym mam nadzieję, iż materiał ten będzie przydatny wszystkim osobom i instytucjom zainteresowanym aktualnymi danymi w zakresie zdrowia publicznego w powiecie piskim.

PAŃSTWOWY POWIATOWY
Inspektor Sanitarny
w Piszcu
Andrzej Raszczyk

HIGIENA ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pisku w 2025 r. obejmował nadzorem 755 obiektów, kontrolując w nich przestrzeganie przepisów określających wymagania sanitarno-higieniczne niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa żywności podczas produkcji, magazynowania, transportu i obrotu środkami spożywczymi oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Tabela 1 Liczba zakładów objętych nadzorem w zakresie bezpieczeństwa żywności w 2025 r.

L.p.	Rodzaj obiektu	liczba obiektów wg ewidencji	liczba obiektów skontrolowanych
1	Zakłady produkcji żywności łącznie:	51	24
	Wytwórnice lodów	2	2
	Automaty do lodów	3	2
	Piekarnie	6	4
	Ciastkarnie	4	3
	Przetwórnice owocowo-warzywne	1	0
	Zakłady garmazeryjne	2	2
	Wytwórnice wyrobów cukierniczych	1	1
	Producenci pierwotni	22	7
	Producenci pierwotni i rolniczy handel detaliczny	2	0
	Producenci żywności w warunkach domowych	8	3
2	Zakłady obrotu żywnością:	356	171
	Sklepy spożywcze (w tym supermarkety)	163	113
	Kioski	13	4
	Apteki	13	3
	Magazyny hurtowe	7	4
	Obiekty ruchome i tymczasowe	13	5
	Środki transportu	89	22
	Inne obiekty obrotu żywnością	58	20
3	Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego:	231	143
	zakłady dużej gastronomii	81	60
	zakłady małej gastronomii	131	76
	zakłady małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych	17	6
	gospodarstwa agroturystyczne	2	1
4	Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego:	97	67
	stołówki w domach wczasowych	13	11
	bloki żywienia w szpitalach	1	1
	kuchnie niemowlęce	1	0
	bloki żywienia w domach opieki społecznej	1	1
	Stołówki w żłobkach i domach małego dziecka	1	1
	stołówki szkolne	23	13
	stołówki w bursach i internatach	2	2
	stołówki na koloniach/ półkoloniach/ obozach/ zimowiskach	25	24
	stołówki w przedszkolach	8	4
	Stołówki w domach dziecka i młodzieży	1	1
	stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	2	1

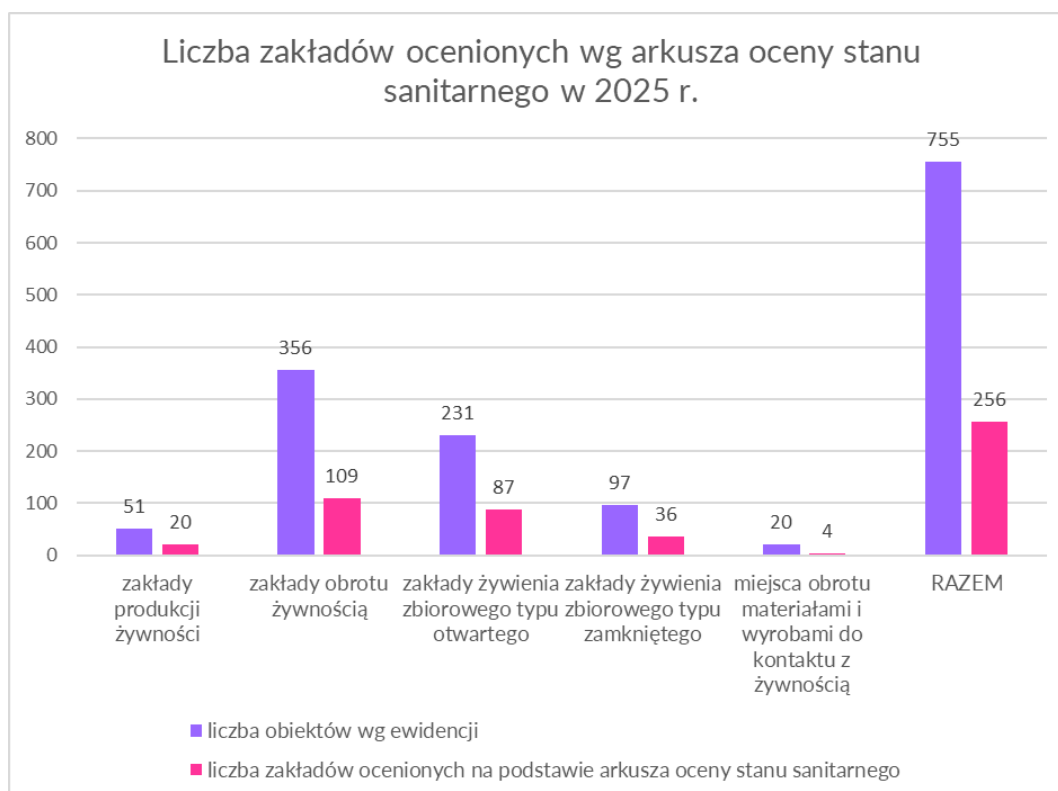
Raport o stanie sanitarno-higienicznym powiatu piskiego

2025 rok

	inne zakłady żywienia	19	8
6	Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	20	5
	- w tym hurtownie	2	1
	- w tym sklepy	18	4
Razem:		755	410

Kontroli poddano 54,3 % wszystkich zaewidencjonowanych obiektów), przeprowadzono ogółem 657 kontroli sanitarnych, w tym 15 kontroli interwencyjnych.

Szczególnym nadzorem obejmowano zakłady, które w latach poprzednich wykazywały niewłaściwy stan sanitarny oraz te, które produkują wyroby stwarzające największe zagrożenie o dużym znaczeniu populacyjnym tzn.: zakłady produkujące żywność gotową do spożycia (m.in. ciastkarnie, wytwórnie lodów, automaty do lodów) i zakłady żywieniowe. W wyniku przeprowadzonej analizy zagrożeń dla każdego zakładu określono potencjalne ryzyko w zakresie bezpieczeństwa żywności, na które narażona może być żywność w procesie produkcji lub w obrocie. Ogólna ocena ryzyka jest także jednym z elementów, który wpływa na częstotliwość kontroli danego obiektu. Ocena stanu sanitarnego zakładów przeprowadzana była na podstawie jednolitych kryteriów arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałami i wyrobami przeznaczonych do kontaktu z żywnością. W oparciu o te kryteria sklasyfikowano 256 obiektów.

Wykres nr 1

W 2025 r. realizowano następujące zagadnienia tematyczne:

- intensyfikacja nadzoru w wybranych obszarach dot. znakowania/ reklamy/ prezentacji żywności, z uwzględnieniem żywności ogólnego przeznaczenia, w tym nieopakowanej, suplementów diety,

żywności wzbogacanej, żywności dla określonych grup i GMO, w tym również akcja kontrolna dot. sprzedaży internetowej suplementów diety,

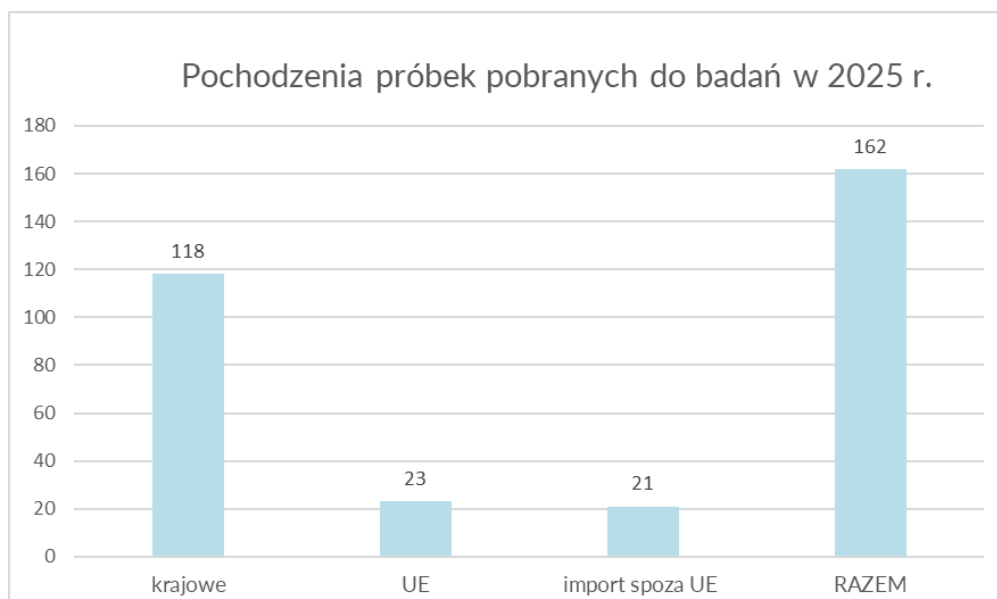
- realizacja oceny bezpieczeństwa i kontrola wód butelkowanych, w szczególności warunków przechowywania oraz znakowania (w sezonie letnim),
- ocena stanu żywienia w jednostkach systemu oświaty na podstawie kontroli sklepików szkolnych i stołówek w tych jednostkach w roku kalendarzowym 2025 - zgodnie z wytycznymi GIS,
- ocena stanu żywienia pacjentów w szpitalach na podstawie kontroli jadłospisów/posiłków – zgodnie z wytycznymi GIS,
- nadzór nad produkcją i wprowadzaniem do obrotu zbóż konsumpcyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem dokumentacji dot. traceability (producenci pierwotni, magazyny/elewatory).
- kontrole systemów identyfikacji bezpośrednich dostawców i odbiorców w piekarniach, ciastkarniach, browarach i słodowniach oraz zakładach przemysłu zbożowo-młynarskiego z uwzględnieniem możliwości ustalenia kompletnych list dystrybucyjnych,
- sprzedaż internetowa żywności, ze szczególnym uwzględnieniem suplementów diety, w szczególności pod kątem obecności składników, które nie powinny być stosowane w składzie suplementów diety (monitoring stron internetowych).

Na podstawie protokołów kontroli, w stosunku do podmiotów naruszających obowiązujące przepisy wydano 194 decyzje administracyjne w celu wyegzekwowania poprawy stanu sanitarno-higienicznego i usunięcia nieprawidłowości oraz 417 decyzji płatniczych na kwotę 31918 zł. Nie wydawano decyzji o unieruchomieniu zakładu. Za stwierdzone podczas kontroli uchybienia higieniczno-sanitarne nałożono 25 mandatów karnych na kwotę 5500 zł. Wystosowano 2 wnioski o ukaranie: 1 o nałożenie kary pieniężnej oraz 1 do sądu.

Najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami w zakładach sektora spożywczego były: niewłaściwe warunki przechowywania żywności nietrwałej mikrobiologicznie oraz brak segregacji w urządzeniach chłodniczych; brak porządku i czystości w pomieszczeniach zakładu; brak zapewnienia pełnej identyfikowalności surowców/produktów; nieprzestrzeganie zasad higieny przez personel; niewłaściwy stan techniczno-sanitarny pomieszczeń zakładów (w tym wyposażenia i sprzętu). W 2025 roku, jak i w latach ubiegłych, w wielu obiektach, zwłaszcza sezonowych, lekceważone były zagrożenia i potrzeby przestrzegania zasad dobrych praktyk higienicznych i produkcyjnych. W obiektach działających sezonowo występuje duża rotacja pracowników, zatrudnianych niejednokrotnie bez kwalifikacji oraz niedopełnianie przez przedsiębiorców obowiązku systematycznego szkolenia personelu w zakresie higieny żywności. W związku z czym, w dalszym ciągu przypominano o obowiązku systematycznego szkolenia personelu w zakresie higieny żywności. Ponadto korzystając z ułatwień przewidzianych przez Komisję Europejską we wdrażaniu procedur opartych o 7 zasad HACCP w małych przedsiębiorstwach o niewielkich procesach przetwórczych, które występują w przeważającej większości na terenie powiatu piskiego, przestrzeganie zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP) i produkcyjnej (GMP) uznawano za wystarczające i adekwatne dla kontroli najistotniejszych zagrożeń bezpieczeństwa żywności.

W roku sprawozdawczym wydano 68 decyzji w sprawie zatwierdzenia zakładów, 39 zaświadczeń o dokonaniu zmian wynikających ze zmian osób odpowiedzialnych, nazw zakładów bądź numerów budynków/ lokali, ponadto wydano 39 decyzji w sprawie wykreślenia obiektu z ewidencji.

Podstawą podejmowania działań w zakresie jakości zdrowotnej żywności oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością jest Plan pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej na dany rok opracowywany przez Głównego Inspektora Sanitarnego we współpracy z jednostkami badawczo-rozwojowymi. Plan zawiera kierunki, zakresy badań, grupy i podgrupy asortymentu z podziałem na liczbę próbek zaplanowanych do pobrania. Przeprowadzając ocenę jakości zdrowotnej środków spożywczych wykonano badania próbek żywności należących do 26 grup asortymentowych w zakresie zanieczyszczeń mikrobiologicznych, biologicznych i fizycznych, parametrów fizyko-chemicznych, cech organoleptycznych i znakowania. W 2025 r. pobrano łącznie 162 próbki. 3 próbki zbadano na miejscu w zakładach gastronomicznych oraz ciastkarni, 2 próbki poddano ocenie znakowania, 157 zbadano laboratoryjnie (w tym: 154 próbki żywności i 3 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością). 29 próbek pobrano od własnych producentów. W 4 przypadkach zakwestionowano jakości zbadanych laboratoryjnie próbek żywności.

Wykres nr 2

W 2025 r. na terenie powiatu piskiego nie odnotowano wystąpienie ogniska zatrucia pokarmowego ani też podejrzenia zatrucia.

W opisywanym okresie podejmowano działania w zakresie zapewniania bezpieczeństwa żywności uczestnicząc w sieci Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywnienia Zwierząt (RASFF). W ramach tego Systemu Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Piszku w 2025 r. otrzymała 30 powiadomień, celem podjęcia niezwłocznych działań. Przeprowadzono w tym zakresie 7 kontroli interwencyjnych oraz 63 razy uzyskano informacje

telefonicznie bądź za pośrednictwem e-maila. W 2025 r. zgłoszono 3 powiadomienia do WPK systemu RASFF (w 2024 r. zgłoszono 2 powiadomienia).

W 2025 r. przyjęto 9 wniosków o interwencję. 6 z nich dotyczyło niewłaściwej jakości środków spożywczych wprowadzanych do obrotu w zakładach obrotu oraz przygotowywanych i wydawanych w zakładach żywienia zbiorowego, natomiast 3 niezachowania właściwego stanu sanitarno-higienicznego. W powyższych sprawach przeprowadzono 9 kontroli interwencyjnych. W 1 przypadku zarzuty potwierdzono, na osobę odpowiedzialną za zaistniały stan nałożono 2 mandaty karne na łączną kwotę 800 zł.

W opisywanym okresie prowadzono poradnictwo grzybowe dla osób prywatnych, zbierających grzyby na własne potrzeby w zakresie gatunków dopuszczonych do obrotu Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2011 r. w sprawie grzybów dopuszczonych do obrotu lub produkcji przetworów grzybowych, środków spożywczych zawierających grzyby oraz uprawnień klasyfikatora grzybów i grzyboznawcy (Dz. U. z 2024 r. poz. 1689). Udzielono porad 12 osobom, które zgłosiły się z zebranymi grzybami do siedziby PSSE w Pisku. W 1 przypadku grzyby zakwalifikowano jako trujące, w pozostałych 11 jako zdatne do spożycia.

W 2025 r. wzorem lat ubiegłych realizowana była współpraca mająca na celu uszczelnienie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia. W ramach współdziałania prowadzone były wspólne kontrole z innymi organami.

Wspólnie z Policją, Strażą Pożarną, IORiN, Inspekcją Weterynaryjną oraz Wojskową Inspekcją Weterynaryjną przeprowadzono łącznie 9 kontroli. 3 kontrole (3 przeprowadzone wspólnie z IORiN) dotyczyły realizacji „Planu działania na 2025 r. dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanego w ramach porozumienia z dnia 22.12.2020 r. w sprawie współdziałania PIS, PIORiN oraz IOŚ w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego”; 4 kontrole przeprowadzone wspólnie z Policją i Strażą Pożarną dotyczyły bezpieczeństwa podczas wypoczynku letniego dzieci i młodzieży; 1 wspólna kontrola z Inspekcją Weterynaryjną dotyczyła podmiotu prowadzącego wędzenie i sprzedaż ryb, natomiast 1 wspólną kontrolę z Wojskową Inspekcją Weterynaryjną przeprowadzono w obiekcie nadzorowanym przez PPIS w Pisku (na prośbę WIW).

Pomimo dużego obciążenia obowiązkami wszystkie sprawy (wnioski itp.) były załatwiane terminowo.

Nadzór nad bezpieczeństwem żywności będzie kontynuowany poprzez sprawowanie kontroli wdrażania i skutecznego stosowania systemów kontroli wewnętrznej w obiektach żywności i żywienia, nadzór nad bezpieczeństwem produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, a także zwracanie szczególnej uwagi na pełną identyfikowalność towaru.

EPIDEMIOLOGIA

Najważniejsze zadania sekcji Epidemiologii w 2025 roku:

1. Prowadzenie i skuteczne realizowanie dochodzeń epidemiologicznych, co umożliwiło szybkie reagowanie na potencjalne zagrożenia.
2. Udoskonalenie funkcjonowania Krajowego Systemu Wczesnego Ostrzegania i Reagowania, zwiększając jego skuteczność w monitorowaniu i reagowaniu na choroby zakaźne.
3. Wzmocnienie nadzoru nad zakażeniami szpitalnymi oraz czynnikami alarmowymi, ze szczególnym uwzględnieniem drobnoustrojów o wysokiej oporności i zjadliwości.
4. Kontynuowanie działań związanych z funkcjonowaniem nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego nad grypą „Sentinel”.
5. Skuteczne wdrożenie elektronicznego systemu przekazywania formularzy ZLK przez wszystkich lekarzy POZ na terenie powiatu oraz lekarzy szpitala powiatowego. Przekonanie personelu medycznego do odejścia od dokumentacji papierowej na rzecz zgłoszeń elektronicznych znacząco usprawniło obieg informacji, przyspieszyło proces raportowania i poprawiło jakość nadzoru epidemiologicznego.
6. Podniesienie efektywności nadzoru nad zakażeniami związanymi z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym oceny i wspierania zespołów kontroli zakażeń.
7. Wzmożenie nadzoru nad wdrażaniem standardów postępowania przeciwepidemicznego w podmiotach leczniczych, co przyczyniło się do ograniczenia transmisji czynników alarmowych.
8. Podejmowanie skutecznych działań administracyjnych w przypadkach naruszeń zasad przeciwepidemicznych w placówkach medycznych.
9. Przeprowadzenie kontroli w punktach szczepień, mającej na celu ocenę realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u osób, które nie ukończyły 19 roku życia) na podstawie weryfikacji kart uodpornienia i elektronicznych kart szczepień.
10. Prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie chorób zakaźnych i szczepień ochronnych.
11. Sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem szczepień ochronnych.

Nadzór nad podmiotami leczniczymi

W 2025 r. pod nadzorem sekcji Epidemiologii PSSE w Piszku znajdowało się 95 obiektów, w tym jeden szpital. Zaplanowano 80 kontroli, wykonano 73 kontrole kompleksowe. Wydano 5 decyzji administracyjnych, 1 decyzję uchylającą, 9 decyzji zmieniających oraz 5 decyzji płaćniczych.

Wraz z sekcją Higieny Komunalnej przeprowadzono kontrolę problemową w budynku opieki zdrowotnej w Białej Piskiej, zakończoną decyzją nakazującą poprawę stanu sanitarnego.

Modernizacje w podmiotach leczniczych

W Szpitalu Powiatowym w Piszku w 2025 r. dokonano szeregu modernizacji, m.in.: przeniesiono punkt pobrania materiału do badań, doposażono blok operacyjny, wykonano prace remontowe w salach pacjentów i gabinetach zabiegowych.

Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych na terenie powiatu piskiego.

1) Grypa potwierdzona testem antygenowym

- 2025: 677 przypadków; zapadalność 132,0/10 000.
- 2024: 153 przypadki; zapadalność 29,5/10 000.

Sezon 2025 przyniósł bardzo silne nasilenie aktywności grypy wykrywanej testami antygenowymi – może to wynikać zarówno z większej transmisji, jak i z szerszego testowania w POZ i SOR.

2) Zakażenie SARS-CoV-2 (COVID-19)

- 2025: 244 przypadki; zapadalność 47,6/10 000.
- 2024: 340 przypadków; zapadalność 65,6/10 000.

Umiarkowany spadek zachorowań i zapadalności. Sytuacja stabilniejsza niż w 2024 r., choć wciąż z istotną liczbą zgłoszeń w sezonie jesienno-zimowym.

3) Ospa wietrzna

- 2025: 121 przypadków; zapadalność 23,6/10 000.
- 2024: 163 przypadki; zapadalność 31,5/10 000.

Spadek obciążenia chorobą – możliwy efekt wahań sezonowych i naturalnych cykli zachorowań w populacji dziecięcej.

4) Wirusowe zakażenia jelitowe (rotawirusy, norowirusy oraz inne określone wirusowe zakażenia jelitowe.)

- 2025: 32 przypadki łącznie; łączna zapadalność ok. 6,3/10 000
- 2024: 89 przypadków łącznie; łączna zapadalność ok. 17,1/10 000

Wyraźny spadek wirusowych zakażeń jelitowych (szczególnie rotawirusowych i norowirusowych). Wpływ mogą mieć: sezonowość, działania profilaktyczne w placówkach opieki nad dziećmi oraz wahania ogniskowe.

5) Salmonelloza (zatrucie pokarmowe)

- 2025: 7 przypadków; zapadalność 1,4/10 000.
- 2024: 10 przypadków; zapadalność 2,0/10 000.

W 2025 r. notujemy umiarkowany spadek zachorowań. Może on wynikać z mniejszej liczby ognisk żywnościowych lub skuteczniejszego nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i higieną w gastronomii/żywieniu zbiorowym.

6) Inne bakteryjne zakażenia jelitowe – *Campylobacter*

- 2025: 7 przypadków; zapadalność 1,4/10 000.
- 2024: 6 przypadków; zapadalność 1,2/10 000.

Obserwuje się niewielki wzrost w 2025 r. Nie wskazuje to na istotny sygnał epidemiczny, ale ze względu na częste pochodzenie zoonotyczne i sezonowość (okresy letnie) utrzymuje się czujność

wobec zgłoszeń powiązanych z konsumpcją niedogotowanego drobiu, surowego mleka oraz z podróżami.

7) Inne bakteryjne zakażenia jelitowe – *Clostridioides difficile* (*C. difficile*)

- 2025: 46 przypadków; zapadalność 9,0/10 000.
- 2024: 21 przypadków; zapadalność 4,0/10 000.

Wzrost liczby zakażeń może mieć związek z:

- większym obciążeniem placówek medycznych i czynnikami opieki zdrowotnej (antybiotykoterapia, hospitalizacje),
- ogniskami szpitalnymi,
- lepszą wykrywalnością (częstsze testowanie i raportowanie).

8) Krztusiec (*pertussis*)

- 2025: 23 przypadki; zapadalność 4,5/10 000.
- 2024: 42 przypadki; zapadalność 8,1/10 000.

Istotny spadek względem 2024 r., który mógł być rokiem „wyższego cyklu” dla krztuśca. Mimo spadku, choroba wykazuje **periodyczne wzrosty** i może dotyczyć zarówno nastolatków/dorosłych (wygasająca odporność), jak i niemowląt (najwyższe ryzyko ciężkiego przebiegu). Dla utrzymania kontroli kluczowe są **dawki przypominające** oraz czujność diagnostyczna w sezonach wzmożonych zakażeń dróg oddechowych.

Sytuacja epidemiologiczna chorób odkleszczowych na terenie powiatu piskiego

W 2025 roku na terenie powiatu piskiego odnotowano dwie główne choroby odkleszczowe: boreliozę z Lyme oraz kleszczowe zapalenie mózgu (KZM). Dane wskazują zarówno na wyraźny wzrost zachorowań na boreliozę, jak i na spadek liczby przypadków KZM w porównaniu z rokiem poprzednim.

W 2025 r. zarejestrowano 74 przypadki boreliozy, co odpowiada zapadalności 14,4 na 10 000 mieszkańców. Oznacza to znaczący, blisko 85-procentowy wzrost w stosunku do roku 2024, kiedy to zgłoszono 40 zachorowań, a zapadalność wynosiła 7,7. Tak duże nasilenie zachorowań sprawia, że borelioza pozostaje najczęściej występującą chorobą odkleszczową w powiecie.

Wzrost liczby przypadków może mieć związek z większą aktywnością kleszczy, rosnącą ekspozycją mieszkańców na środowiska sprzyjające ukąszeniom (np. częstsza rekreacja na świeżym powietrzu, prace w lasach i na terenach zielonych), ale także z poprawą zgłaszalności i diagnostyki.

W roku 2025 odnotowano 13 przypadków KZM, co daje zapadalność 2,5 na 10 000 mieszkańców.

W porównaniu z rokiem 2024, w którym zgłoszono 18 przypadków (zapadalność 3,5), obserwuje się spadek zachorowań o 28%. Tendencja ta może świadczyć o większej świadomości mieszkańców, wzroście liczby osób zaszczepionych przeciw KZM.

Tabela 1 Porównanie zachorowalności i zapadalności na choroby zakaźne w latach 2024-2025.

Jednostka chorobowa	Rok			
	2024		2025	
	zachorowalność	zapadalność	zachorowalność	zapadalność
Salmonelloza - zatrucie pokarmowe	10	2	7	1,4
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe - wywołane przez <i>Campylobacter</i>	6	1,2	7	1,4
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	21	4	46	9
Giardioza (Lamblioza)	10	2	5	1
Wirusowe zakażenia jelitowe - wywołane przez rotawirusy	53	10,2	16	3,1
Wirusowe zakażenia jelitowe - wywołane przez norowirusy	28	5,4	9	1,8
Wirusowe zakażenia jelitowe - inne określone	8	1,5	7	1,4
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu – ogółem	9	1,7	7	1,4
Krztusiec	42	8,1	23	4,5
Płonica (szkarlatyna)	20	3,9	16	3,1
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna – ogółem	2	0,4	3	0,6
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna – róża	2	0,4	3	0,6
Kiła późna	1	0,3	0	0
Kiła wczesna	0	0	0	0
Inne postacie kiły i kiły nieokreślonej	1	0,3	1	0,3
Rzeżączka	1	0,3	2	0,4
Borelioza z Lyme	40	7,7	74	14,4
Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień	35	6,7	24	4,7
Kleszczowe zapalenie mózgu	18	3,5	13	2,5
Inne wirusowe zapalenie mózgu nieokreślone	1	0,3	0	0
Wirusowe zapalenie opon mózgowych - inne określone i nieokreślone	1	0,3	2	0,4
Ospa wietrzna	163	31,5	121	23,6
WZW typu C	5	1	4	0,8
WZW typu B – przewlekłe i BNO	3	0,6	6	1,2
Bąblowica	0	0	1	0,3
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	1	0,3	1	0,3
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus Pneumoniae</i> , inwazyjna – zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	0,3	10	2
Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	2	0,4	3	0,6

Raport o stanie sanitarno-higienicznym powiatu piskiego

2025 rok

Grypa ogółem	3	0,6	4	0,8
Zakażenie SARS-Cov-2 (COVID-19)	340	65,6	244	47,6
Zakażenia wirusem RSV	61	11,8	112	22
Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego	153	29,5	677	132

Tabela 2 Analiza wykonawstwa szczepień ochronnych – powiat piski

Szczepienie przeciw	Rok urodzenia	% wykonania szczepienia w 2025 roku	Rodzaj szczepienia	Rok urodzenia	% wykonania szczepienia w 2024 roku
gruźlicy	2025	98,09	noworodkowe	2024	94,68
wzw B	2025	45,80	Pierwotne (2 dawki)	2024	42,20
		42,37	Uzupełniające (3dawki)		42,20
rotawirusom	2024	88,37	Podstawowe (pełen schemat szczepień)	2023	93,88
Błonicy, tężcowi, krztuścowi	2025	47,71	Pierwotne (3 dawki)	2024	47,52
	2024	48,17	Pierwotne (3 dawki)	2023	48,93
		46,18	Uzupełniające (4 dawki)		48,62
Odrze, śwince, różyczce	2024	85,05	Podstawowe (1 dawka)	2023	86,85
	2020	94,79	Podstawowe (1 dawka)	2019	96,09
		77,87	Uzupełniające (2 dawki)		77,16
Haemophilus influenzae (Hib)	2025	47,71	Podstawowe	2024	47,52
	2024	48,17	Podstawowe	2023	48,93
		46,18	uzupełniające		48,62
Błonicy, tężcowi, krztuścowi + Poliomyelitis w 6 r.ż.	2020	78,31	I przypominające	2019	79,22

Błonicy, tężcowi, krztuścowi w 14 r.ż.	2012	83,63	II przypominające	2011	92,12
Błonicy, tężcowi w 19 r.ż.	2007	83,52	III przypominające	2006	86,35

Dane zawarte w tabeli wskazują na zróżnicowaną realizację obowiązkowych szczepień ochronnych w powiecie piskim.

1. Szczepienie przeciw gruźlicy (BCG)

To jedno z dwóch szczepień, w których odnotowano wzrost poziomu zaszczepienia. Pokazuje to, że realizacja szczepień noworodkowych w oddziałach położniczych odbywa się efektywnie. Wysoki i rosnący poziom zaszczepienia świadczy o dobrej współpracy POZ i oddziałów neonatologicznych.

2. Szczepienie przeciw WZW typu B (pierwotne i uzupełniające)

Odnutowano niewielki, ale istotny wzrost realizacji zarówno szczepień pierwotnych, jak i uzupełniających.

Pomimo tego, całościowy poziom zaszczepienia pozostaje niski, co wskazuje na narastający problem braku zgłaszalności na kolejne dawki.

3. Szczepienie przeciw rotawirusom

Wystąpił spadek o ponad 5 punktów procentowych.

Rotawirusy są szczepieniem wykonywanym we wczesnym okresie niemowlęcym, dlatego spadek może wynikać z:

- opóźnień w zgłaszaniu noworodków do POZ,
- problemów organizacyjnych rodziców,
- zwiększonej liczby uchyleń.

4. Szczepienie przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi (DTP)

Wszystkie wskaźniki szczepień DTP wykazują trend spadkowy, począwszy od rocznika 2023.

To szczególnie niepokojące, ponieważ DTP stanowi podstawowy element ochrony przed ciężkimi chorobami (tężec, krztusiec), a wysoka immunizacja populacyjna jest kluczowa dla ograniczenia zachorowań i ognisk epidemicznych.

5. Szczepienia przeciw odrze, śwince i różycze (MMR)

- 1 dawka (roczniki najmłodsze) – zauważalny niewielki spadek.
- Dawki uzupełniające (2 dawki) – poziom stabilny, lecz zbyt niski, aby zapewnić pełną odporność populacyjną.
- Ogólny trend wskazuje na systematyczne obniżanie wyszczepialności, co zwiększa ryzyko występowania ognisk odry.

6. Szczepienie przeciw *Haemophilus influenzae* typu B (Hib)

Trend szczepień Hib odzwierciedla sytuację szczepień DTP – coroczny spadek.

Szczepienie to chroni przed ciężkimi inwazyjnymi zakażeniami (zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, posocznica), dlatego obniżający się poziom zaszczepienia budzi szczególny niepokój.

7. Szczepienia przypominające (6 r.ż., 14 r.ż., 19 r.ż.)

- Szczepienia przypominające wykazują stopniowe obniżanie poziomu realizacji, szczególnie w grupie 14-latków (spadek o blisko 9 punktów procentowych).
- W grupach młodzieży i dorosłych problem wynika najczęściej z braku zgłaszalności i niskiej świadomości konieczności dawek przypominających.

W 2025 roku obserwuje się wyraźny spadek realizacji większości obowiązkowych szczepień ochronnych, poza szczepieniami:

- przeciw gruźlicy,
- oraz częściowo przeciw WZW B.

W 2025 roku rozpoczęła się ogólnopolska kontrola, której przedmiotem jest ocena realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u osób, które nie ukończyły 19 roku życia na podstawie weryfikacji kart uodpornienia i elektronicznych kart szczepień. Realizacja ww. kontroli jest pierwszym etapem kompleksowego programu, mającego na celu zwiększenie zaufania do szczepień i redukcję liczby odmów szczepień niezwiązanych z przeciwwskazaniami medycznymi oraz cyfryzacji w zakresie realizacji PSO. Cel kontroli jest niezmiernie ważny ze względu na bezpieczeństwo zdrowotne polskiego społeczeństwa oraz krajów sąsiadujących z Polską. W związku z powyższym w powiecie piskim przeprowadzono 36 kontroli, skontrolowano 18 punktów szczepień i zweryfikowano 1139 kart uodpornienia dzieci i młodzieży do 19 roku życia.

W 2025 roku na terenie powiatu piskiego odnotowano znaczny wzrost liczby dzieci uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych. Zgłoszenia lekarzy POZ wykazały 440 przypadków odmów, podczas gdy w roku 2024 było ich 225, co oznacza niemal podwojenie liczby uchyleń w ciągu jednego roku. Zjawisko to wpisuje się w obserwowany w skali kraju trend narastającego unikania szczepień, prowadzący do stopniowego pogarszania sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób, którym można skutecznie zapobiegać szczepieniami. Rosnąca liczba nieszczepionych dzieci stanowi realne zagrożenie dla odporności populacyjnej, szczególnie w przypadku chorób bardzo zakaźnych, takich jak odra czy krztusiec.

HIGIENA KOMUNALNA

Zadania sekcji Higieny Komunalnej

Sprawowanie nadzoru nad: jakością wody do spożycia, wody wykorzystywanej do celów rekreacyjnych, obiektami użyteczności publicznej, podmiotami świadczącymi usługi dla ludności m.in. branży turystycznej, pielęgnacji ciała, branży funeralnej, obiektów sportowych.

Zaopatrzenie w wodę do spożycia

W powiecie piskim w 2025 roku zbiorowe zaopatrzenie w wodę do spożycia realizowane jest za pomocą 25 publicznych ujęć wody, które tworzą strefy zaopatrzenia w wodę dla stałych mieszkańców oraz z 5 ujęć lokalnych całorocznie zaopatrujących obiekty noclegowe. Woda z nadzorowanych urządzeń wodociągowych jest systematycznie badana przez jednostki odpowiedzialne za jej jakość, w zakresie i z częstotliwością określoną rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r, poz. 2294) oraz przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Bezpieczeństwo zdrowotne jest zapewnione, w minionym roku najpoważniejszym zagrożeniem w tym zakresie był stan jakości wody w wodociągu publicznym Wejsuny, w którym stwierdzono obecność bakterii pochodzących ze ścieków – Enterokoki kałowe. Decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pieszku stwierdzono brak przydatności wody, w tym czasie odbiorcom zapewniono wodę konfekcjonowaną i wodę do celów gospodarczych z beczkowsów. Zanieczyszczenie utrzymywało się przez 7 dni, obszar oddziaływania 590 osób z 7 miejscowości. Wodociąg publiczny w Wejsunach wymaga największej uwagi w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego w zakresie dostarczanej wody odbiorcom. System pracuje na jednej studni, praca urządzeń uzdatniających nadal jest niezautomatyzowana, mała strefa ochrony bezpośredniej ujęcia, SUW bez ogrodzenia, awarie w postaci pęknięć rur na magistrali przesyłowej. W roku sprawozdawczym wydano 252 oceny jakości wody do spożycia, z czego 5 o warunkowej jakości wody (Kaliszki, Wierzbica DPT, Orzysz 2x, Wejsuny), 1 - brak przydatności (Wejsuny), pozostałe stwierdzały przydatność wody do spożycia.

Prowadzony nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej obejmował badania wody i analizę sprawozdań z badań wykonanych przez zarządców obiektów zobowiązanych do badań: szpital, dom pomocy społecznej, kompleksy basenowe, obiekty hotelarskie. Ocena stanu instalacji wody ciepłej w zakresie występowania bakterii z rodzaju Legionella na podstawie badań wody nie wykazały skażenia i zagrożenia osób korzystających z instalacji wytwarzających aerozol wodno-powietrzny.

Pływalnie

Na terenie powiatu od 2025 roku pod stałym nadzorem znajduje się nowy kompleks basenowy wraz z infrastrukturą odnowy biologicznej przy Hotelu Mazurski Raj w Piaskach gm. Ruciane-Nida. Przedsiębiorca dopełnił wszelkich starań by stan jakości wody odpowiadał wymaganiom wody na pływalni, co potwierdzane było na bieżąco wynikami badań. Pływalnia kryta w Pieszku funkcjonuje w czasie roku szkolnego z przerwą techniczną w wakacje. Obiekt jest już mocno wyeksploatowany i powinien przejść generalny remont, dostosowując się do współczesnych rozwiązań technicznych dla

tego typu obiektów. Kontrole nadzоровe potwierdziły bezpieczeństwo osób korzystających z oferty hotelu i pływalni.

Kąpieliska

Na terenie powiatu funkcjonowały 2 kąpieliska: nad Jeziorem Orzysz w Orzyszu i Jeziorem Roś w Pisz. Wyniki badań przed rozpoczęciem sezonu oraz w trakcie funkcjonowania kąpielisk były zadowalające, obawę stanowił niski stan wody w Jeziorze Roś. Kąpielisko w Orzyszu zostało sklasyfikowane pod względem jakości wody i otrzymało status „jakość doskonała”.

Obiekty użyteczności publicznej

Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej w 2025 r. sprawowany był zgodnie z przyjętymi zasadami opartymi na ryzyku wystąpienia zagrożenia lub zdrowia człowieka. Podczas kontroli prowadzono działania edukacyjno-informacyjne, zapobiegające szerzeniu się chorób zakaźnych przez usługi zwłaszcza z naruszeniem ciągłości tkanek. Pozostawiono materiały edukacyjne zapobiegające chorobom związanym z niewłaściwą eksploatacją urządzeń klimatyzacyjnych, systemów wentylacyjnych i systemów ciepłej wody użytkowej.

Na nadzorowanym terenie zakłady świadczące usługi z branży beauty (fryzjerskie, kosmetyczne, solaria, tatuażu) oferują coraz większy wachlarz usług, w związku z tym niezbędne jest zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego osób świadczących tego typu usługi jak i klientów tych zakładów.

Pracownicy Higieny Komunalnej nakładają szczególny nacisk na prawidłowość wykonywania procesów dezynfekcji, sterylizacji i dekontaminacji narzędzi, stanowisk pracy oraz pomieszczeń. Nie stwierdzono nieprawidłowości skutkujących sankcjami karnymi.

Obiekty świadczące usługi noclegowe wraz z szeroką ofertą usług rekreacyjnych z roku na rok podnoszą swój standard. Stan sanitarno-techniczny kontrolowanych obiektów był zadowalający. W roku sprawozdawczym rozpoczął działalność usługową ośrodek wypoczynkowy „Leśna Arena” w Pogobiu Średnim, gm. Pisz.

Higiena Komunalna sprawuje nadzór na usługami branży funeralnej. W minionym roku przestało funkcjonować prosektorium przy szpitalu powiatowym (z uwagi na stan techniczny). W związku z tym domy przedpogrzebowe/zakłady musiały sprostać wymaganiom sanitarno-technicznym i przeprowadzić w swoich budynkach stosowne modernizacje. W wyniku czego dwa zakłady zostały zmodernizowane, jeden został wybudowany od podstaw, jeden jest w trakcie przebudowy. Jeden przedsiębiorca rozpoczął działalność na bazie istniejącego, świadcząc wyłącznie usługi transportu i przechowywania zwłok. Kontroli sanitarnej zostały poddane 4 przedsiębiorstwa oraz 2 karawany pogrzebowe do przewozu ciał lub ekshumowanych szczątków – nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-higienicznych w tym obszarze.

Bieżący nadzór sanitarny sprawowany jest również nad placówkami opieki społecznej. Na terenie powiatu piskiego funkcjonuje jeden dom pomocy społecznej i 4 środowiskowe domy samopomocy, skontrolowano 3 obiekty, nie stwierdzono nieprawidłowości. Wydano 51 decyzji na przeprowadzenie ekshumacji z czego 20 procesów zostało poddanych kontroli, wydano 12 postanowień na przewóz

zwłok z zagranicy. W nadzorze bieżącym znajdują się również cmentarze komunalne i wyznaniowe, łącznie na terenie powiatu jest 17 obiektów z czego kontroli poddano 5, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Grupa obiektów do rekreacji obejmuje tereny otwarte, należą do nich: plaże miejskie i gminne, place zabaw dla dzieci, skatepark, tereny rekreacyjne z małą infrastrukturą architektoniczną, w tym z urządzeniami siłowni zewnętrznej, otwarte strefy aktywności, stadiony, boiska. W minionym roku rozpoczął funkcjonowanie teren rekreacyjny z tężniami w Orzyszu oraz dokonano odbioru technicznego terenu rekreacyjnego wraz ze sceną plenerową w Białej Piskiej.

Sekcja Higieny Komunalnej ma pod nadzorem 279 obiektów użyteczności publicznej w 2025 roku kontrole przeprowadzono w 129 obiektach. Do nadzoru włączono 12 nowych obiektów. Wszczęto postępowanie administracyjne na stan techniczny przychodni zdrowia w Białej Piskiej.

Ponadto Higiena Komunalna sprawuje nadzór nad wybranymi zagadnieniami w obszarze funkcjonowania Szpitala Powiatowego w Piszcu. Przeprowadzona kontrola wykazała niewłaściwie funkcjonujące systemu wentylacji i klimatyzacji oraz nieprawidłowości techniczne pomieszczeń komunikacji wewnętrznej – korytarze i klatki schodowe, które utrudniają utrzymanie należytego reżimu sanitarnego i sprzyjają przenoszeniu się patogenów z ciągów komunikacyjnych na oddziały lecznicze.

Wnioski o interwencję

W minionym roku wpłynęło 9 wniosków o interwencję z czego jedynie 3 dotyczyły kompetencji PPIS w Piszcu, pozostałe wnioski przekazano do rozpatrzenia zgodnie z właściwościami. Sprawy rozpatrzone dotyczyły warunków świadczenia usług kosmetycznych, stanu technicznego domu pogrzebowego, wystąpienia pluskiew w obiekcie noclegowym – wszystkie sprawy były załatwiane terminowo.

Podsumowanie

W 2025 r. Higiena Komunalna miała zaplanowanych 229 kontroli, w okresie od stycznia do grudnia dokonano łącznie 238 kontroli sanitarnych. Zaplanowano pobranie 137 prób, wszystkie zostały pobrane: 115 wody do spożycia, 14 z basenu, 2 z kąpielisk i 6 w kierunku Legionelli w ciepłej wodzie użytkowej.

Zrealizowano 104 % planu kontroli, 100 % planu poboru prób oraz 112 % planu działań w nadzorze sanitarnym.

HIGIENA PRACY

Oddział Higieny Pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawował bieżący nadzór nad warunkami środowiska pracy poprzez kontrolę przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne. Celem działania była ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem czynników szkodliwych i uciążliwych środowiska pracy oraz zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych. W ramach realizacji zamierzeń przyjętych do planu pracy na rok 2025 pion higieny pracy dokonał oceny warunków pracy osób mających kontakt z czynnikiem biologicznym, substancjami i mieszaninami chemicznymi, rakotwórczymi, mutagennymi, reprotoksycznymi, kosmetykami, detergentami i produktami biobójczymi oraz osób narażonych na czynniki szkodliwe w środowisku pracy tj. hałas, zapylenie, drgania mechaniczne, czynniki chemiczne, mikroklimat, oświetlenie. W 2025 r. nadzorem sanitarnym objęto 194 zakłady pracy, w których zatrudnionych było 4429 pracowników, w tym:

- w przemyśle - 1687,
- w rolnictwie - 24,
- w leśnictwie - 331,
- w rybactwie - 45,
- w innych zakładach - 2342 pracowników.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 179 kontroli sanitarnych, w wyniku których wydano 10 decyzji administracyjnych. W wyniku przeprowadzonych postępowań administracyjnych nakazano wykonać 20 obowiązków, z czego w tym samym roku wykonano 9.

1. Narażenia zawodowe pracowników.

Szczególnym zagrożeniem zdrowotnym dla pracowników jest narażenie na czynniki rakotwórcze, które występują w 28 zakładach pracy i obejmują:

- pył drewna w 17 zakładach,
- krzemionka krystaliczna w 9 zakładach,
- formaldehyd w 2 zakładach,
- tlenek etylenu (epoksyetan R) w 1 zakładzie,
- promieniowanie jonizujące w 1 zakładzie,
- benzyna bezołowiowa- niskowrząca benzyna niespecyfikowana - w 2 zakładach

W kontakcie z czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi ogółem pracowało 539 pracowników, zaś w narażeniu 122 pracowników. W zakładach, w których występują czynniki rakotwórcze, nie stwierdzono przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń dla tych czynników.

2. Kontrole podmiotów w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych, pod kątem przestrzegania zakazu stosowania niedozwolonych substancji czynnych wchodzących w skład produktów biobójczych, zgodnie z decyzjami Komisji Europejskiej.

W tym zakresie przeprowadzono kontrole sanitarne w 34 zakładach wprowadzających do obrotu produkty biobójcze i w 4 stosujących produkty biobójcze. Tematyka kontroli dotyczyła produktów

biobójczych z chemii gospodarczej, jak również środków dezynfekcyjnych.

W ramach nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu i stosowaniem produktów biobójczych nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Substancje i mieszaniny chemiczne, środki zastępcze, prekursory narkotyków kat. 2 i 3, kosmetyki, działalność związana z zabezpieczaniem i usuwaniem wyrobów zawierających azbest.

PSSE w Pizżu nadzoruje 95 podmiotów, które stosują oraz wprowadzają do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny. W 2025 r. w tym zakresie skontrolowano 31 przedsiębiorców, u których nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ewidencji PSSE w Pizżu znajdują się 3 obiekty wprowadzające do obrotu oraz 3 obiekty stosujące prekursory narkotyków z kat. 2 i 3. W 2025 r. nie przeprowadzono kontroli w danym zakresie.

Kontrolą sanitarną objęto 9 dystrybutorów produktów kosmetycznych, nieprawidłowości nie stwierdzono.

W 2025 r. nie przeprowadzono kontroli w zakresie warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest.

4. Kontrola warunków pracy i oceny narażenia zawodowego w zakładach leśnych oraz zakładach obróbki drewna, gdzie występuje narażenie na hałas, zapylenie, drgania mechaniczne, czynniki chemiczne i rakotwórcze.

Pod nadzorem PSSE w Pizżu znajdują się 3 Nadleśnictwa i 8 Zakładów Usług Leśnych. W 2025 r. skontrolowano 2 Nadleśnictwa, 3 Zakłady Usług Leśnych oraz 10 zakładów obróbki drewna (tartaki i stolarnie), w których nie stwierdzono nieprawidłowości.

5. Kontrola warunków pracy i ocena narażenia zawodowego w zakładach mechaniki samochodowej.

PSSE w Pizżu nadzoruje 20 zakładów mechaniki samochodowej, w 2025 r. skontrolowano 3 zakłady. W jednym z nich stwierdzono nieprawidłowości i wszczęto postępowanie administracyjne, w wyniku, którego wydano decyzję nakazującą. Obowiązek zawarty w decyzji dotyczył wykonania badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących na stanowisku pracy (hałas), został wykonany w danym roku.

6. Kontrole warunków pracy w zakładach pogrzebowych.

Na terenie powiatu piskiego funkcjonują się 4 zakłady pogrzebowe. W 2025 r. skontrolowano 2 zakłady pogrzebowe, w których nie stwierdzono nieprawidłowości.

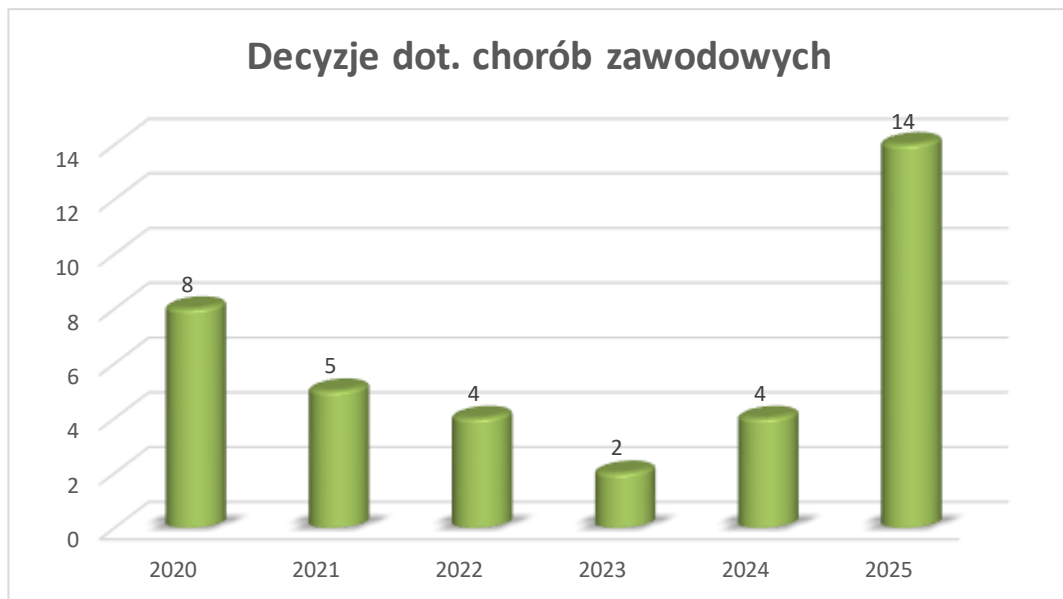
7. Nadzór nad zakładami opieki zdrowotnej.

W ewidencji Higieny Pracy znajdują się 2 zakłady opieki zdrowotnej. W roku sprawozdawczym skontrolowano 1 zakład, w którym stwierdzono nieprawidłowości i wszczęto postępowanie administracyjne, w wyniku którego wystawiono decyzję nakazującą.

8. Choroby zawodowe.

W 2025 r. do PSSE w Pizzu wpłynęło 14 zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej. Przeprowadzono w związku z tym 14 postępowań oraz sporządzono 14 kart oceny narażenia zawodowego.

Na podstawie orzeczeń potwierdzających choroby zawodowe wydanych przez Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy, wydano 14 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej. Decyzje dotyczyły stwierdzenia choroby zawodowej określonej w poz. 26 wykazu chorób zawodowych tj. choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (10 przypadków boreliozy, 2 przypadki KZM) oraz poz. 15 Przewlekła choroba narządu głosu spowodowana nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat (2 przypadki).

Działania podejmowane przez pracodawców zapobiegające chorobom zawodowym:

- szczepienia przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu oraz badania w kierunku boreliozy,
- stosowanie środków odstraszających kleszcze,
- profilaktyczne badania lekarskie pracowników, przeprowadzanie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2025 roku pion higieny dzieci i młodzieży prowadził szeroki nadzór nad placówkami oświatowymi, wychowawczymi i wypoczynkowymi. Nadzorem objęto 45 placówek nauczania i wychowania, a w okresach wolnych od zajęć w elektronicznej bazie wypoczynku znalazło się 79 turnusów.

Stan techniczny i sanitarny

W trakcie całego roku przeprowadzono 45 kontroli, które objęły m.in. żłobek, klub dziecięcy, przedszkola, szkoły podstawowe, zespoły szkół oraz placówki wsparcia dziennego. W tym okresie wydano 6 decyzji administracyjnych. Udało się uzyskać poprawę pod względem higieniczno-sanitarnym w 5 obiektach. Wszystkie placówki zapewniły właściwe warunki do utrzymania higieny. Oceniono dostępność do bieżącej ciepłej wody, zapewnienia środków higieny osobistej, jak również stan techniczny i sanitarny pomieszczeń i urządzeń sanitarnych. Stan placówek oświatowo-wychowawczych na terenie powiatu piskiego należy ocenić jako dobry.

Prowadzono nadzór nad gospodarką substancjami chemicznymi i ich mieszaninami. W wyniku kontroli stwierdzono, że 13 szkół posiada niebezpieczne substancje chemiczne i ich mieszaniny. Wszystkie podmioty właściwie prowadziły nadzór nad substancjami niebezpiecznymi – zadbały m.in. o sporządzenie spisów substancji, właściwie je oznakowały oraz posiadały wymagane karty charakterystyki, do których wgląd miał personel pedagogiczny i uczniowie biorący udział w doświadczeniach chemicznych.

Analizowane były warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach. W wyniku przeprowadzonej analizy spośród 20 skontrolowanych szkół wszystkich typów 12 posiadało gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej do własnej dyspozycji. Tam, gdzie nie było gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, wyznaczano pomieszczenia zastępcze na terenie placówki. Rozwiązanie to zastosowało 8 szkół. Wszystkie skontrolowane gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej spełniały standardy, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Higiena procesu nauczania

Podczas nadzoru sanitarnego oceniono również organizację higieny procesu nauczania. Zagadnienie to realizowano dwutorowo – przez ocenę dostosowania umeblowania do wymagań ergonomii oraz analizę tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych. Aby proces nauczania – uczenia się był efektywny należy dołożyć wszelkich starań mających na celu stworzenie optymalnych warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych. Ma w tym pomóc m.in. właściwe zaprojektowanie i zestawienie miejsca nauki tzn. ławki i krzesła oraz dobór tego stanowiska do wzrostu użytkownika. Każdy z wymienionych elementów ma za zadanie kształtować właściwą sylwetkę ciała młodego człowieka oraz zapobiegać wadom postawy. W 2025 roku przeprowadzono ocenę dostosowania umeblowania do wymagań ergonomii w 5 placówkach. Analizie poddano 877 stanowisk nauki przedszkolaków i uczniów, stwierdzono nieprawidłowości w 1 szkole podstawowej. Oceniano 5 tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych, w 1 szkole podstawowej stwierdzono nieprawidłowości.

Wszystkie skontrolowane szkoły dopełniły obowiązku zapewnienia uczniom możliwości pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w placówce oraz umożliwiły uczniom spędzenie przerw na świeżym powietrzu.

Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego w dwóch wybranych szkołach podstawowych (wiejskiej i miejskiej) dokonano oceny obciążenia uczniów tornistrami szkolnymi. Oceną objęto 511 uczniów z 34 oddziałów. Spośród ocenionych uczniów 434 uczęszczało do szkoły miejskiej, a 77 pobierało naukę na wsi. W trakcie bieżącej oceny za właściwy stosunek ciężaru plecaka do wagi jego użytkownika przyjęto wartość do 15%, choć metodyka przewidywała również rozpoznanie sytuacji w zakresie do 10%. Po analizie danych stwierdzono, że w szkołach podstawowych przeciążone plecaki miało 46 uczniów (10,60 %). Pozostali uczniowie nosili plecaki ważące mniej niż 15% masy ich ciała. Największą grupą z przeciążowanymi plecakami byli czwartoklasiści, zaś najlepiej w tej kategorii wypadli uczniowie klas ósmych. Oprócz kontroli prowadzone są również akcje informacyjne. Staramy się podnosić świadomość rodziców, nauczycieli i dyrektorów szkół na temat negatywnych skutków noszenia zbyt ciężkich plecaków. Podpowiadamy, jak dobrze dobrać i zmniejszyć wagę tornistra, żeby dzieci mogły zachować właściwą postawę ciała.

Wypoczynek uczniów

Powiat piski to region o wysokich walorach turystycznych i rekreacyjnych, rokrocznie w okresach wolnych od nauki szkolnej w wielu miejscach odbywa się zorganizowany wypoczynek dzieci i młodzieży. W trakcie sezonu zimowego i letniego w ogólnopolskiej elektronicznej bazie danych zarejestrowanych było 79 turnusów. W grupie turnusów wypoczynkowych dominowały te zorganizowane w obiektach całorocznych usług hotelarskich (34) oraz w obiektach sezonowych (30), mniejszą popularnością cieszyły się obozy pod namiotami (4). Przeprowadzono 45 kontroli w czasie których na wypoczynku przebywało 2083 uczestników.

W minionym roku przeprowadzono kolejne już wspólne kontrole, w których uczestniczyli policjanci oraz strażacy. Są to działania w ramach "Porozumienia w zakresie wzmocnienia bezpieczeństwa na obozach harcerskich pod namiotami" zawartego pomiędzy Państwową Inspekcją Sanitarną, Strażą Pożarną, Policją, Lasami Państwowymi oraz organizacjami harcerskimi. Działania prowadzone nie ograniczają się jedynie do kontroli takich miejsc. Poprzez liczne spotkania uczula się młodych ludzi na różnego rodzaju zagrożenia. W tym celu organizowane są zajęcia profilaktyczne, pogadanki, które zachęcają do bezpiecznych zachowań. W trakcie wizyt, prowadzone są rozmowy z osobami odpowiedzialnymi za organizację wypoczynku.

Działania pionu Higieny Dzieci i Młodzieży w 2026 r. będą zmierzały do:

- podejmowania działań kontrolnych w placówkach nauczania uwzględniając działania o charakterze profilaktycznym m.in. w zakresie profilaktyki zdrowotnej uczniów (aspekt czystości stanu głowy) czy profilaktyki wad wzroku (aspekt oświetlenia w salach lekcyjnych),
- systematyczne działania kontrolne oraz edukacja zdrowotna w środowisku szkolnym na rzecz eliminacji ryzyka rozwoju wad postawy u dzieci i młodzieży,
- zapewnienia właściwych warunków higieniczno-sanitarnych w miejscach, w których będzie odbywał się sezonowy wypoczynek dzieci i młodzieży,

PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna

W 2025 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Pizzu realizowała działania z zakresu promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej zgodnie z założeniami krajowymi (ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, Narodowym Programem Zdrowia), wojewódzkimi (Wojewódzkim Programem Promocji i Ochrony Zdrowia, Wojewódzkim Programem Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV, Programem Przeciwdziałania Narkomanii), a także w oparciu o aktualną sytuację epidemiologiczną, społeczną i demograficzną województwa oraz powiatu.

Za inicjowanie i koordynowanie tych działań odpowiada pracownik ds. Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej, który organizuje, prowadzi, nadzoruje i wspiera aktywności oświatowo-zdrowotne, mające na celu kształtowanie właściwych postaw i zachowań prozdrowotnych wśród mieszkańców.

Działania kierowane były do szerokiego grona odbiorców, w tym: rodziców i opiekunów dzieci, dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół podstawowych i średnich, nauczycieli, wychowawców oraz pedagogów szkolnych, seniorów. Obejmowały również kobiety w wieku rozrodczym, pacjentów zakładów opieki zdrowotnej, pracowników ochrony zdrowia, przedstawiciele samorządów lokalnych.

Projekt edukacyjny #MłodziŚwiadomi

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Pizzu kontynuowała realizację projektu edukacyjnego #MłodziŚwiadomi, którego celem jest zwiększenie wiedzy młodzieży na temat chorób przenoszonych drogą płciową, zasad bezpiecznych zachowań oraz odpowiedzialności w relacjach interpersonalnych. Działania prowadzone w ramach projektu miały na celu kształtowanie świadomości zdrowotnej, przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym oraz promowanie postaw

sprzyjających ochronie zdrowia.

W ramach projektu zrealizowano:

- zajęcia edukacyjne w szkołach ponadpodstawowych, prowadzone przez pracownika ds. Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej, połączone z prezentacją materiałów multimedialnych i dyskusją, obejmujące tematykę między innymi HIV/AIDS, kiły, rzeżączki, HPV, HCV oraz innych chorób przenoszonych drogą płciową;
- warsztaty interaktywne, podczas których młodzież analizowała mity i fakty dotyczące seksualności, transmisji zakażeń oraz profilaktyki;
- dystrybucję materiałów edukacyjnych (ulotki, plakaty, infografiki) przygotowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną oraz Krajowe Centrum ds. AIDS;
- kampanię informacyjną w mediach społecznościowych, w tym na profilu PSSE Pisz, promującą wiedzę o chorobach przenoszonych drogą płciową, testowaniu oraz profilaktyce;

- konsultacje indywidualne dla uczniów i nauczycieli zainteresowanych tematyką zdrowia seksualnego.

Projekt cieszył się dużym zainteresowaniem wśród młodzieży, a jego forma – oparta na dialogu, przykładach z życia codziennego i nowoczesnych narzędziach edukacyjnych – sprzyjała aktywnemu uczestnictwu. Uczniowie chętnie angażowali się w dyskusje, zadawali pytania oraz podejmowali refleksję nad własnymi postawami i zachowaniami. Realizacja projektu #MłodziŚwiadomi w 2025 roku przyczyniła się do wzrostu poziomu wiedzy młodzieży na temat chorób przenoszonych drogą płciową oraz znaczenia profilaktyki, a także wzmocniła kompetencje zdrowotne uczniów w zakresie odpowiedzialnego podejmowania decyzji.

Program edukacyjny „Trzymaj formę!”

Jest to inicjatywa ogólnopolska, która od 18 lat z powodzeniem realizowana jest w naszym powiecie. Kierowana jest do uczniów klas V-VIII szkół podstawowych. Realizując program, propagujemy zdrowy styl życia, łącząc edukację żywieniową, świadome wybory konsumenckie oraz regularną aktywność fizyczną. W roku szkolnym 2024/2025 w programie uczestniczyło 2638 uczniów z 13 szkół podstawowych naszego powiatu. Jednym z istotnych elementów programu jest konkurs o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę!”, organizowany od kilku lat. Do konkursu przystąpiło 38 uczniów reprezentujących 4 szkoły powiatu piskiego.

Edukacja dotycząca suplementów diety

Suplementy diety cieszą się rosnącą popularnością, co sprawia, że coraz większe znaczenie ma świadomość ich właściwego stosowania. W ramach działań edukacyjnych informowaliśmy o odpowiedzialnym podejściu do ich stosowania. Organizowaliśmy szkolenia i zajęcia edukacyjne dla pracowników placówek nauczania i wychowania, rodziców, seniorów. Z edukacją dotarliśmy do 5813 osób.

Edukacja dotycząca spożywania napojów energetyzujących

W ostatnich latach obserwuje się wzrost spożycia napojów energetyzujących, zwłaszcza wśród młodych osób. Świadomość wpływu tych produktów na zdrowie jest kluczowa dla kształtowania odpowiednich nawyków żywieniowych. W ramach działań promujących zdrowie realizowaliśmy

inicjatywy edukacyjne skierowane zarówno do konsumentów tych napojów, jak i ogółu społeczeństwa. Organizowaliśmy zajęcia edukacyjne. Edukacją objęliśmy 5813 mieszkańców powiatu piskiego.

Edukacja żywieniowa, w tym: kampania EFSA #Safe2Eat” oraz #PlantHealth4Life i profilaktyka zatruc grzybami

W ramach realizacji zadań z zakresu edukacji żywieniowej prowadzono działania promujące bezpieczne wybory konsumentów oraz szerzenie wiedzy o zdrowym żywieniu. Upowszechniano treści kampanii **EFSA #Safe2Eat**, której celem jest zwiększanie świadomości na temat bezpieczeństwa żywności w Europie oraz wspieranie konsumentów w podejmowaniu świadomych decyzji żywieniowych. Kampania obejmuje zagadnienia dotyczące właściwego obchodzenia się z żywnością, czytelnego oznakowania produktów, unikania zatruc pokarmowych oraz ograniczania marnowania żywności. Równolegle promowano przekazy **kampanii #PlantHealth4Life**, podkreślającej znaczenie zdrowia roślin dla jakości żywności oraz bezpieczeństwa konsumentów.

Prowadzono także działania profilaktyczne dotyczące zapobiegania zatruciom grzybami, obejmujące edukację mieszkańców w zakresie rozpoznawania gatunków trujących, zasad bezpiecznego zbierania i konieczności konsultacji z grzyboznawcami.

Działania skierowane były do dzieci, młodzieży oraz rodziców jak i ogółu społeczeństwa.

Profilaktyka uzależnień chemicznych – nowe narkotyki, e-papierosy, woreczki nikotynowe

Profilaktyka uzależnień jest istotnym elementem działań na rzecz zdrowia publicznego, wymagającym współpracy wielu instytucji i środowisk. Edukacja oraz wczesna interwencja mogą znacząco ograniczyć ryzyko związane z używaniem substancji psychoaktywnych, szczególnie wśród młodych ludzi.

Świadomość zagrożeń związanych z używaniem nowych narkotyków, tradycyjnych oraz nowatorskich produktów zawierających nikotynę (e-papierosy, woreczki nikotynowe) i odpowiednie postawy społeczne odgrywają kluczową rolę w zapobieganiu problemowi uzależnień. Prowadzone działania edukacyjne koncentrowały się na kształtowaniu odpowiedzialnych postaw zarówno wśród młodzieży, jak i dorosłych – nauczycieli, rodziców. Łącznie w działaniach profilaktycznych wzięło udział 9603 osoby.

Profilaktyka grypy i szczepień ochronnych

Nasze działania edukacyjne i informacyjne skierowane były do ogółu społeczeństwa naszego powiatu i miały na celu ograniczenie liczby zachorowań na grypę – wirusową chorobę, która może stanowić zagrożenie dla zdrowia i życia. Edukacja była prowadzona zarówno w formie zajęć edukacyjnych, jak i stoisk profilaktycznych. Promowaliśmy podstawowe zasady profilaktyki grypy, zachęcając do szczepień, dbania o odporność poprzez odpowiednią higienę snu, aktywność fizyczną oraz unikanie skupisk ludzkich, gdzie ryzyko zakażenia jest wyższe. Duży nacisk kładliśmy także na edukację w zakresie higieny osobistej, w tym mycia rąk jako kluczowego elementu zapobiegania infekcjom. W ramach działań profilaktycznych prowadzono edukację zdrowotną dotyczącą zapobiegania zachorowaniom na grypę, ze szczególnym uwzględnieniem grup ryzyka. Z edukacją dotarliśmy do 11 928 odbiorców.

Ogólnopolska kampania „Jesień bez infekcji”

W dniach 9–15 września 2025 r. realizowaliśmy kampanię „Jesień bez infekcji”, której celem było zwiększenie świadomości społecznej w zakresie zapobiegania sezonowym infekcjom dróg oddechowych, takim jak grypa, COVID-19, RSV, krztusiec oraz zakażenia pneumokokowe. Kampania zwracała uwagę na wpływ czynników środowiskowych – m.in. obniżonej wilgotności powietrza oraz częstszego przebywania w zamkniętych pomieszczeniach – na wzrost zachorowań w okresie jesienno-zimowym. Działania koncentrowały się na promowaniu szczepień ochronnych, szczególnie wśród grup najbardziej narażonych na ciężki przebieg chorób: seniorów, kobiet w ciąży, a także pracowników i pracodawców. Podczas zajęć podkreślano, że szczepienia stanowią najskuteczniejszą metodę profilaktyki, chroniąc zarówno osoby zaszczepione, jak i ich otoczenie, a także przyczyniając się do ograniczenia absencji chorobowej oraz zmniejszenia obciążenia systemu ochrony zdrowia. W trakcie kampanii przedstawiono również dane epidemiologiczne z sezonu 2024/2025, obejmujące m.in. ponad 2 mln przypadków grypy, około 25 tys. hospitalizacji i blisko 1000 zgonów, a także gwałtowny, 35-krotny wzrost zachorowań na krztusiec oraz zwiększającą się liczbę zakażeń pneumokokowych i RSV. Wskazane dane potwierdzają konieczność dalszej intensyfikacji działań profilaktycznych i szerzenia wiedzy na temat szczepień ochronnych.

Raport o stanie sanitarno-higienicznym powiatu piskiego
2025 rok

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Do zakresu działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należało w szczególności:

- opiniowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin, w tym uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko, sporządzanych dla potrzeb planów zagospodarowania przestrzennego lub możliwości odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko;
- uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- opiniowanie dokumentacji projektowych dot. budowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych lub ich części;
- wydawanie opinii sanitarnych na etapie oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko, w tym wydawanie opinii w sprawie konieczności przeprowadzania postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć wraz z określeniem zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięć na środowisko oraz wydawanie opinii przed decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach;
- przeprowadzenie kontroli budowanych obiektów pod względem zgodności ich wykonania z wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi;
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych poprzez stwierdzenie zgodności ich wykonania pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych z zatwierdzonym projektem budowlanym.

Działalność Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego miała na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego w nowo realizowanych oraz przebudowanych obiektach, poprzez egzekwowanie rozwiązań technicznych gwarantujących zachowanie w nich odpowiednich warunków higienicznych i zdrowotnych, a także poprzez zapobieganie pogorszeniu standardów jakości środowiska w zakresie warunków zdrowotnych dla osób zamieszkujących oraz przebywających w sąsiedztwie obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Mając na uwadze ochronę zdrowia publicznego, w ramach dokonywanych uzgodnień, zwracano szczególną uwagę na zagadnienia związane z:

- odpowiednim przeznaczeniem terenów, w ramach planów zagospodarowania przestrzennego gmin, pod budownictwo mieszkaniowe, przemysłowe, usługowe, uwzględniając prognozowane zanieczyszczenia powietrza, hałas, warunki zaopatrzenia ludności w wodę, usuwania i unieszkodliwiania nieczystości płynnych i stałych
- zastosowaniem rozwiązań w dokumentacji projektowej ograniczających uciążliwość planowanych obiektów dla środowiska, w sposób nie zagrażający zdrowiu i życiu ludzi, z zachowaniem właściwych warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz warunków higieny użytkowania pomieszczeń (oświetlenie, wentylacja, ogrzewanie, sposób wykończenia itp.), egzekwując na każdym etapie procesu inwestycyjnego rozwiązania spełniające wymagania higieniczne zdrowotne.

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych wydawane są opinie, postanowienia i decyzje Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pisz.

Wszystkie działania w roku 2025 podejmowane były na wniosek organów prowadzących postępowanie administracyjne lub wniosek zainteresowanych podmiotów i miały na celu eliminowanie nieprawidłowości natury sanitarnej na różnych etapach procesu inwestycyjnego: planistycznym, projektowym oraz odbiorowym, przedsięwzięć znajdujących się na terenie powiatu piskiego.

W roku 2025 na terenie miasta Pisz i powiatu piskiego, w ramach przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wydano łącznie:

- 9 opinii co do zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- 12 uzgodnień zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,

Opiniowanie dokumentacji projektowej

W procesie inwestycyjnym, na etapie projektowania obiektów budowlanych, w tym uzyskiwania decyzji o pozwoleniu na budowę, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pisz, uzgadniał projekty budowlane i technologiczne tych inwestycji. Opiniując dokumentację projektową szczególną uwagę zwracano na prawidłowy układ funkcjonalny pomieszczeń, właściwą technologię, właściwe wyposażenie, prawidłowo zaprojektowaną wentylację i klimatyzację, warunki socjalno-sanitarne oraz zgodność zaprojektowania z obowiązującymi przepisami i normami. Zaopiniowano pozytywnie 27 dokumentacji projektowych, wniesiono w formie pisemnej uwagi do 20 projektów.

Udział w przekazywaniu do użytkowania obiektów budowlanych

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny uczestniczył w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych w ramach zadania nałożonego przez zapisy ustawy Prawo

budowlane. W roku 2025 r. wydano w tym zakresie 7 opinii sanitarnych. Dokonano również oględziny lokali przed uruchomieniem działalności (salony kosmetyczne, fryzjerskie, odnowy biologicznej), z przeprowadzonych kontroli wydano 14 ocen zdrowotnych. Przeprowadzono łącznie 28 kontroli w ramach funkcjonowania nadzoru zapobiegawczego. Zwracano szczególną uwagę na zgodność wykonania inwestycji z zaopiniowaną dokumentacją projektową, zastosowane materiały budowlane oraz zachowanie wymagań sanitarnohigienicznych w uruchamianych obiektach. Najczęściej spotykanymi nieprawidłowościami w trakcie przeprowadzanych kontroli były niewłaściwe rozwiązania instalacji wentylacji w budynkach. Po usunięciu nieprawidłowości, wszystkie sprawy związane z dopuszczeniem do użytkowania, zostały ostatecznie pozytywnie rozpatrzone.

Opiniowanie i uzgadnianie dokumentów w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i wykonania raportu o oddziaływaniu na środowisko Inspektor Sanitarny orzekł dla tego przedsięwzięcia, którego podstawowe dane oraz skala inwestycji wskazywały na duże prawdopodobieństwo wystąpienia uciążliwego lub szkodliwego oddziaływania na środowisko, zdrowie, warunki i życie ludzi. W związku z czym, w 2 przypadkach, tutejszy Inspektor uznał za zasadne potrzebę wykonania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Brak potrzeby sporządzania raportu stwierdzono w przypadku 23 inwestycji, 6 pism dotyczyło uzupełnienia dokumentacji, wydano 4 opinie z zastrzeżeniami uzgadniające przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wydano również 1 opinię odstępując od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy

W roku 2025 uzgodniono pozytywnie 326 projektów decyzji o warunkach zabudowy (bez negatywnych), natomiast dla 976 projektów o warunkach zabudowy udzielono „milczącej zgody”. Uzupełnienie dokumentacji formułowano w 1 piśmie.

Przeprowadzanie konsultacji i porad na etapie projektowania obiektów, zmiany sposobu użytkowania obiektów lub ich części w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, prawidłowej funkcjonalności pomieszczeń i ich wyposażenia.

W 2025 r. udzielano wielu konsultacji oraz porad w formie przyjęć interesantów, rozmów telefonicznych i korespondencji mailowej, w sprawach dotyczących zakresu działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego. Wszystkie sprawy rozwiązywane były na bieżąco i nie zaobserwowano w porównaniu do poprzednich lat znaczącego spadku ilości przeprowadzonych postępowań, a nawet zaobserwowano wzrost ilości spraw w przypadku inwestycji wymagających uzyskania decyzji środowiskowej (w przeważającej większości dotyczących budowy elektrowni fotowoltaicznych).

Decyzje płatnicze

W ramach funkcjonowania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego wydano łącznie 34 decyzje płatnicze.